

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

12 вересня 2017 року

№ 22-рш

Справа № 05-26.20.2/38-14

м. Вінниця

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 05-26.20.2/38-14 про порушення приватним підприємством «Фірма «ЯСКО» (21050, м. Вінниця, вул. Пушкіна, 10, офіс 49, ідентифікаційний код - 23057072) законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 31.08.2017 № 01-118,

ВСТАНОВИЛА:

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 13.08.2014 № 13-09/383 територіальним відділенням було проведено дослідження ринків роздрібної торгівлі світлими нафтопродуктами (низькооктановими, високооктановими бензинами та дизельним паливом) у територіальних межах Вінницької області протягом 2012-2013 років та I півріччя 2014 року.

У ході дослідження територіальним відділенням встановлено, що станом на 03.09.2014 становище приватного підприємства «Фірма «ЯСКО» (далі - ПП «Фірма «ЯСКО»)) та товариства з обмеженою відповідальністю «ВОГ РІТЕЙЛ» (далі - ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ») за результатами діяльності в I півріччі 2014 року в територіальних межах Мурованокуриловецького району Вінницької області на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом містить ознаки колективної монополії разом з іншим суб'єктом господарювання (приватним підприємством «ОККО-нафтопродукт»).

Відповідно до розпорядження адміністративної колегії територіального відділення від 03.09.2014 № 31-рк було розпочато розгляд справи № 05-26.20.2/31-14 проти ПП «Фірма «ЯСКО», ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ», ПП «ОККО-нафтопродукт» у зв'язку з наявністю в їх діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» – зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом (в т.ч. підвищеної якості) в територіальних межах Мурованокуриловецького району Вінницької області, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

У ході розгляду справи було встановлено, що в територіальних межах Мурованокуриловецького району роздрібну торгівлю дизельним паливом через автозаправочні станції (далі – АЗС) протягом 2013 року та I півріччя 2014 року ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» не здійснювало, а здійснювали ПП «Фірма «ЯСКО», ПП «ОККО- нафтопродукт» та ТОВ "МК БУД ЛТД".

Мінімальною територією, за межами якої з точки зору споживача придбання світлих нафтопродуктів є недоцільним, визначено Мурованокуриловецький район Вінницької області

(20-ти кілометрова зона від місцезнаходження АЗС ПП «ОККО-нафтопродукт», яка розташована за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 7).

Таким чином, територіальними межами ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом є Мурованокуриловецький район Вінницької області (20-ти кілометрова зона від місцезнаходження АЗС ПП «ОККО-нафтопродукт», яка знаходиться за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 7).

АЗС, через яку ПП «Фірма «ЯСКО» здійснювало роздрібну торгівлю дизельним паливом, розташована в територіальних межах Мурованокуриловецького району за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15.

Загальний обсяг ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом у визначених територіальних межах протягом I півріччя 2014 року становив 627,27 тис. л, частка ПП «Фірма «ЯСКО» на даному ринку у цих територіальних межах складала 45,75%.

Відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» монопольним (домінуючим) становищем вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

Керуючись пунктом 25 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 30.10.2014 № 41-рк виділено для окремого розгляду справу № 05-26.20.2/38-14 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції приватним підприємством «Фірма «ЯСКО», в зв'язку з наявністю в його діях ознак порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 1 частини другої статті 13 цього ж Закону – зловживання монопольним (домінуючим) становищем в територіальних межах Мурованокуриловецького району Вінницької області (20-ти кілометрова зона від місцезнаходження АЗС ПП «ОККО-нафтопродукт» в Мурованокуриловецькому районі Вінницької області) протягом I півріччя 2014 року на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 30.10.2014 № 43-рк визнано ПП «Фірма «ЯСКО» таким, що протягом першого півріччя 2014 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом в 20-ти кілометровій зоні від місцезнаходження АЗС ПП «Фірма «ЯСКО», розташованої в Мурованокуриловецькому районі Вінницької області за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15).

У результаті розгляду справи № 05-26.20.2/38-14 встановлено наступне.

ПП «Фірма «ЯСКО» є юридичною особою. Місцезнаходження юридичної особи: 21050, м. Вінниця, вул. Пушкіна, 10, офіс 49. Ідентифікаційний код - 23057072.

ПП «Фірма «ЯСКО» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

ПП «Фірма «ЯСКО» протягом першого півріччя 2014 року здійснювало роздрібну торгівлю дизельним паливом через власну АЗС за адресою: Вінницька обл., смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), досліджено ринок роздрібної торгівлі дизельним паливом.

Товарні межі ринку

Товарними межами ринку є роздрібна торгівля дизельним паливом.

Часові межі ринку

Територіальним відділенням було визначено часові межі ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом перше півріччя 2014 року.

Згідно з пунктом 7.3 Методики, проміжок часу, менший ніж один рік, може визнаватися часовими межами ринку, зокрема, якщо протягом цього часу, у відповідь на значиме підвищення цін на ринку продавці мають можливість вжити відповідних заходів і стабілізувати пропозицію, а значна кількість споживачів, що скоротили споживання внаслідок цього підвищення, можуть без значних труднощів відновити обсяги споживання.

ПП «Фірма «ЯСКО» на вимогу територіального відділення від 25.09.2014 № 05-29.3/1662 необхідно було надати територіальному відділенню інформацію щодо періоду повного обороту авансового капіталу та інформацію щодо того чи протягом періоду повного обороту авансового капіталу, у відповідь на значиме підвищення цін на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом, ПП «Фірма «ЯСКО» має можливість вжити відповідних заходів і стабілізувати пропозицію та забезпечити споживачам відновлення обсягів споживання.

У листі від 06.10.2014 № 020-510 ПП «Фірма «ЯСКО» вказало, що період повного обороту авансового капіталу підприємством не визначався, тому інформація по даному питанню відсутня.

Також ПП «Фірма «ЯСКО» зазначило, що не володіє інформацією стосовно того чи протягом періоду повного обороту авансового капіталу, у відповідь на значиме підвищення цін на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом, ПП «Фірма «ЯСКО» має можливість вжити відповідних заходів і стабілізувати пропозицію та забезпечити споживачам відновлення обсягів споживання, так як в даному напрямку підприємством не проводились відповідні дослідження та моніторинг.

Таким чином, ПП «Фірма «ЯСКО» не спростувало те, що територіальним відділенням некоректно було визначено часові межі ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом, а саме – перше півріччя 2014 року.

Територіальні (географічні) межі ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом

Згідно з пунктом 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку товару визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товару є неможливим або недоцільним.

У територіальних межах Мурованокуріловецького району роздрібну торгівлю дизельним паливом протягом I півріччя 2014 року здійснювали ПП «Фірма «ЯСКО», ПП «ОККО-нафтопродукт» та ТОВ "МК БУД ЛТД".

Мінімальна територія, за межами якої з точки зору споживача придбання світлих нафтопродуктів є недоцільним, визначено 20-ти кілометрову зону від місцезнаходження АЗС ПП «Фірма «ЯСКО», яка розташована в територіальних межах Мурованокуріловецького району за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15.

АЗС, через яку ПП «ОККО-афтопродукт» здійснювало роздрібну торгівлю дизельним паливом, розташована в територіальних межах Мурованокуріловецького району за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 7.

АЗС, через яку ТОВ "МК БУД ЛТД" здійснювало роздрібну торгівлю дизельним паливом, розташована в територіальних межах Мурованокуріловецького району за адресою: с. Знаменівка, вул. Колгоспна, 8.

Таким чином, територіальними межами ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом є 20-ти кілометрова зона від місцезнаходження АЗС ПП «Фірма «ЯСКО» (Вінницька область, смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15).

Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

Відповідно до ст. 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції” суб'єктом господарювання визнається також група суб'єктів господарювання, якщо один з них здійснює контроль над іншим. Контроль – вирішальний вплив однієї юридичної особи (суб'єкта господарювання) на господарську діяльність суб'єкта господарювання, який здійснюється безпосередньо, зокрема завдяки укладанню договорів і контрактів, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки.

Враховуючи вищенаведене, в територіальних межах Мурованокуриловецького району роздрібну торгівлю дизельним паливом протягом I півріччя 2014 року здійснювали ПП «ОККО-нафтопродукт», у якого в даному районі знаходилася одна АЗС, ПП «Фірма «ЯСКО», у якого в даному районі знаходилася одна АЗС, та ТОВ "МК БУД ЛТД", у якого в даному районі знаходилася також одна АЗС.

Обсяг ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом у визначених територіальних межах становив 627,27 тис.л, частка ПП «ОККО-нафтопродукт» на даному ринку складала 53,72%, частка ПП «Фірма «ЯСКО» - 45,75%, частка ТОВ "МК БУД ЛТД" - 0,53%.

Відповідно до статті 12 Закону України “Про захист економічної конкуренції” та пункту 10.2 Методики, монопольним (домінуючим) становищем вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує 35 відсотків, якщо він не доведе, що зазнає значної конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, ПП «Фірма «ЯСКО» протягом першого півріччя 2014 року займало монопольне становище на ринку роздрібної торгівлі дизельним паливом в територіальних межах Мурованокуриловецького району Вінницької області (у межах 20-ти кілометрової зони від місцезнаходження АЗС ПП «Фірма «ЯСКО», розташованої за адресою: смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15).

У листі від 03.10.2014 № 1481 ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» повідомило територіальне відділення, що між ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» та ПП «Фірма «ЯСКО» укладено договір поставки Товарів (нафтопродуктів) № 41 від 30.09.2013 та договір зберігання № 41/1 від 30.09.2013. *“Відповідно до договору поставки Товарів Постачальник зобов'язується передати у власність Покупця нафтопродукти в асортименті, а Покупець зобов'язується прийняти Товар від Постачальника та оплатити його вартість на умовах даного договору.*

Тобто, ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» є лише постачальником палива та не встановлює цін реалізації нафтопродуктів через АЗС ПП «Фірма «ЯСКО»” (мова оригіналу).

Згідно з договором зберігання № 41/1 від 30.09.2013 Зберігач (ПП «Фірма «ЯСКО») зобов'язується зберігати нафтопродукти, в подальшому іменовані – Майно, передане йому Покладавцем (ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ»), і повернути це Майно в цілості на умовах, визначених даним договором. При цьому право власності на Майно до зберігача не переходить.

На вимогу територіального відділення від 05.09.2014 № 05-29.3/1533 ПП «Фірма «ЯСКО» листом від 12.09.2014 № 020-467 повідомило: *“протягом I півріччя 2014 року ціна на дизельне паливо (в т.ч. підвищеної якості), яке постачалось ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» для ПП «Фірма «ЯСКО» для подальшої реалізації, встановлювалась постачальником. Відповідно, ПП «Фірма «ЯСКО» не являється власником нафтопродуктів та не приймає участі в ціноутворенні”* (мова оригіналу).

Аналогічним за змістом є повідомлення ПП «Фірма «ЯСКО», направлене територіальному відділенню листом від 15.09.2014 № 02-466. Зокрема, зазначається, що *“Підприємство веде однакову цінову політику встановлення цін на своїх АЗС у різних адміністративних районах Вінницької області: і в Муровано-Куриловецькому районі, і в тих, де обсяги реалізації в районі ще менші. Тому, на нашу думку, ціна на рівні, обумовленому конкуренцією на ринку, не може визнаватись зловживанням в окремому районі.*

Належна Підприємству АЗС, що в смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15, експлуатується з 22.08.2007 року і включена в мережу АЗС, що здійснюють реалізацію нафтопродуктів під брендом «WOG», згідно договору зберігання. Вартість нафтопродуктів, що реалізується під вказаним брендом, є рекомендованою для всіх АЗС, що входять у мережу і відповідно є ідентичною для всіх регіонів України. Згідно умов договору зберігання та постачання, вартість нафтопродуктів встановлюється постачальником ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ». ПП Фірма «ЯСКО» не являється власником нафтопродуктів та не приймає участі в ціноутворенні.» (мова оригіналу).

Територіальним відділенням було надіслано ПП «Фірма «ЯСКО» вимогу від 25.09.2014 № 05-29.3/1662 про надання інформації стосовно підтвердження того факту, що дійсно ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ» встановлює ціни реалізації на дизельне пальне для ПП «Фірма «ЯСКО».

У відповідь листом від 06.10.2014 №020-510 ПП «Фірма «ЯСКО» зазначило наступне.

“Бренд «WOG» ПП «Фірма «ЯСКО» використовує за усної згоди власника.

ПП «Фірма «Яско» здійснює господарську діяльність на власний ризик, з метою одержання прибутку, тому роздрібна ціна за одиницю товару на власних АЗС включає економічне обґрунтування понесених витрат і встановлюється не нижче закупівельної ціни Постачальника - ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ». Встановлення роздрібною ціни, нижче закупівельної, суперечить меті здійснення підприємницької діяльності та призводить до збиткової діяльності.

Підприємство при встановленні роздрібних цін на бензини А-95, А-92, А-80 та дизельне пальне керується виключно господарсько-економічною діяльністю, уникає ситуації з необґрунтованим підвищення цін, встановлює ціну на нафтопродукти, керуючись принципами підприємницької діяльності, при цьому дотримуючись їх економічного обґрунтованого рівня.

Основною причиною зміни роздрібних цін за звітний період є зміна закупівельних цін. ПП «Фірма «ЯСКО» придбавало нафтопродукти у постачальника за вищою ціною, відповідно збільшувало ціну реалізації за готівку. З метою уникнення по запобіганню порушень, ПП «Фірма «ЯСКО» (при реалізації нафтопродуктів) застосовує дуже низьку націнку. Це зумовлено тим, що здійснювати реалізацію нафтопродуктів за ціною, що рівна ціні придбання або за ціною, меншою від ціни придбання є недоцільним для ПП «Фірма «ЯСКО», оскільки може призвести до його збиткової діяльності, а також, реалізовувати нафтопродукти за ціною надто вищою від ціни придбання, буде економічно необґрунтованим.

У попередніх відповідях на вимоги територіального відділення щодо встановлення роздрібних цін на АЗС, ПП «Фірма «ЯСКО» мало на увазі, що роздрібні ціни залежать виключно від закупівельних цін постачальника - ТОВ «ВОГ РІТЕЙЛ». Відповідно до договору поставки ПП «Фірма «ЯСКО» отримує нафтопродукти від постачальника за цінами узгодженими сторонами договору...” (мова оригіналу).

Таким чином, ПП «Фірма «ЯСКО» надало достатньо аргументоване підтвердження того факту, що ним здійснюється однакова цінова політика на своїх АЗС у різних адміністративних районах, при цьому підприємство самостійно не приймає участі в ціноутворенні, а отримує нафтопродукти від постачальника за цінами, узгодженими сторонами згідно з договором поставки.

Отже, матеріалами справи не доведено вчинення ПП «Фірма «ЯСКО» щодо встановлення роздрібних цін на дизельне пальне, яке реалізовувалося через власну АЗС, що знаходиться за адресою: Вінницька область, смт. Муровані Курилівці, вул. Комарова, 15, порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" – зловживання монопольним (домінуючим) становищем в територіальних межах Мурованокуриловецького району Вінницької області (20-ти кілометрова зона від місцезнаходження АЗС ПП «Фірма «ЯСКО») протягом I півріччя 2014 року на ринку роздрібною торгівлі дизельним паливом, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно абзацу шостого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.

Подання про попередні висновки та закриття провадження у справі надіслано ПП «Фірма «ЯСКО» листом територіального відділення від 01.09.2017 № 01-06/1214. Зауважень від ПП «Фірма «ЯСКО» на попередні висновки до територіального відділення не надходило.

Виходячи із викладеного, керуючись статтями 12, 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», абзацом шостим статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Закрити провадження у справі № 05-26.20.2/38-14 у зв'язку з не доведенням вчинення ПП «Фірма «ЯСКО» (ідентифікаційний код - 23057072) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України "Про захист економічної конкуренції" – зловживання монопольним (домінуючим) становищем в територіальних межах Мурованокуріловецького району Вінницької області (20-ти кілометрова зона від місцезнаходження АЗС ПП «Фірма «ЯСКО») протягом I півріччя 2014 року на ринку роздрібною торгівлі дизельним паливом, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. Про прийняте рішення поінформувати ПП «Фірма «ЯСКО».

Голова адміністративної колегії

М.В. Слободянюк

Члени колегії

О.В. Вихованець

В.В. Одобецька

С.В. Сельська

Секретар

О.М. Фесюк

ПІДГОТУВАВ:

Заступник Голови-начальник 1 ВДР

_____ О.В. Вихованець

12 вересня 2017 року

ПОГОДЖЕНО:

Головний спеціаліст юридичного сектору

_____ Ю.П. Драпак

12 вересня 2017 року